

Uddrag af historiske begivenheder i Armenien

5000 f. Kr: Det armenske sprog bliver et selvstændigt indoeuropæisk sprog.

1300 f. Kr: Kongedømmet Ararat (Urartu) grundlægges

782 f. Kr: Erebuni/Jerevan grundlægges

336 f. Kr: Alexander den Store: Armenien indlemmes i seleukidernes kongedømme

189 f. Kr: Artashes I konsoliderer en armensk stat og grundlægger et armensk dynasti, som når sit højdepunkt under Tigran den Store og varer indtil år 31 e. Kr.

Kristendommen kommer til Armenien

35 – 60: Apostlene Taddæus og Bartolomæus bringer kristendommen til Armenien

301: Sankt Grikor (Grikor Lysbæreren) omvender kong Trdat til kristendommen og Armenien bliver verdens første kristne nation.

325: Det første økumeniske Koncil afholdes i Nikæa og den nikænske trosbekendelse forfattes.

404 – 406: Det armenske alfabet skabes, takket være katolikos Sahak og munken/teologen Mesrop Mashtots, som ledte en gruppe oversættere i at oversætte Bibelen og den armenske liturgi til armensk. Dette var starten på guldalderen i armensk kultur.

640: Den første arabiske invasion af Armenien. Armenierne beholder lokal autonomi som vasaler til Det arabiske Kongerige.

885: Starten på kongeriget Ani. Armensk selvstændighed sikres af Ashot I Bagratuni, og konsolideres af Ashot II Yerkat ("Jern") Bagratuni. Kongerigets hovedstad er Ani, kendt som "De 1001 kirkers by."

951: Sankt Grikor Narekatsi skrev sin berømte bønnebog "Book of Prayer." Han er ligeledes forfatter til mange af de salmer, som bruges i den armenske kirke.

1080: Kongeriget Kilikien grundlægges.

1100: Sankt Nerses Snurhali, som var digter, forfatter, teolog, økumenisk leder og liturgisk reformator, reviderer den armenske kirkes bog med tidebønner.

1400: Turkomanerne invaderer Armenien og Tamerlane lægger Armenien i ruiner.

1453: Tyrkerne indtager Konstantinopel.

1555: Armenien deles mellem Osmannerriget og Persien.

1605: Den persiske konge, Shah Abbas, forflytter armeniere fra Østarmenien til Isfahan i Persien.

1666: Den første armenske Bibel trykkes i Amsterdam af teologen Voskan.

Armenien mellem russere og osmannere

1813: Gullistan-traktaten: Rusland annekterer store dele af Georgien og Karabakh fra Persien.

1828: Turkmenchai-traktaten: Rusland annekterer Jerevan og Nakhitjevan fra Persien.

1829: Adrianopolis-traktaten: Ararats Bjerg bliver en del af de armenske provinser i det russiske kejserdømme, mens resten af Vestarmenien bliver en del af Osmannerriget.

1828- 1829: Over 50.000 armeniere emigrerer fra Osmannerriget og Persien til det russiske Armenien.

1894-96: Sultan Hamids massakrer mod armenierne. 300.000 armeniere dør.

1903: Den danske lærer, Karen Jeppe, rejser til Armenien, (Urfa i det nuværende Sydtyrkiet) udsendt af De danske Armeniervenner.

1907: Den danske sygeplejerske, Maria Jacobsen, rejser til Harput, det nuværende Østtyrkiet, udsendt af KMA (Kvindelige Missionsarbejdere).

1908: Begyndelsen på Ungtyrkernes revolution.

1909: Adana-massakren, hvor 30.000 civile armeniere bliver dræbt af osmannerne.

1915: Det 20. århundredes første folkedrab – 1,5 millioner armeniere bliver dræbt.

1915, 24. april: Hundrevis af armenske intellektuelle deporteres fra Konstantinopel til det centrale Anatolien.

1916: Russerne erobrer store dele af Østtyrkiet/Vestarmenien.

1917: Den russiske revolution. De russiske styrker trækker sig tilbage.

1918: Tyrkerne generobrer store dele af Østtyrkiet/Vestarmenien.

1918, 24. maj: Tyrkerne bliver stopper i slaget ved Sardarapat, hvor Katolikos Gevork Sureniants og biskop Karekin Hovsepianter samler tropperne ved at ringe med klokkerne i Etchmiadzin og andre armenske kirker.

1918, 28. maj: Armenien udråbes som selvstændig republik efter 600 års statsløshed.

Sovietarmenien

1920: Den sovjetiske hær invaderer Armenien, som indlemmes som republik i Sovjetunionen.

1921: Kommunistpartiets Kaukasus-kontor overdrager Karabakh til Aserbajdsjan.

1935: Den danske lærer, Karen Jeppe, dør i Syrien.

1938: Katolikos Khoren I Muradbekian bliver fundet myrdet under mystiske omstændigheder, offer for det sovjetiske hemmelige politis brutalitet. Den armenske kirkes hovedsæde står tomt indtil 1944.

1939-1945: 2. verdenskrig: 3 – 500.000 armeniere deltog i krigen (i den røde hær), næsten halvdelen omkom.

1960: Den danske sygeplejerske, Maria Jacobsen, dør i Libanon på børnehjemmet Fuglereden.

1967: Tsitsernakaberd, Armeniens mindesmærke for folkemordet, åbner i Jerevan.

1983: Karekin II Sarkissian bliver katolikos i Kilikien.

1987: Det europæiske parlament anerkender det armenske folkemord og fordømmer den tyrkiske benægtelse.

1988: Armeniere i både Karabakh og Sovjetarmenien begynder at kræve genforening. Pogromer i Aserbajdsjan betyder, at armeniere i stort antal begynder at forlade landet. Demonstrationer i Jerevan på trods af forbud fra Moskva. Republikken Armeniens oprindelig flag (fra 1918) hejses for første gang i Jerevan foran manuskriptmuseet Matenadaran.

Jordskælv i byerne Giumri og Spitak. Tusindvis af armeniere omkommer og endnu flere bliver hjemløse.

1989: Metsamor, atomkraftværket, lukkes.

Armensk selvstændighed

1991, 2. september: Republikken Nagorno Karabakh udråbes.

1991, 23. september: Armensk selvstændighed fra Sovjetunionen udråbes. Levon Ter-Petrossian bliver den første armenske præsident.

1991, 26. december: Sovjetunionen er officielt opløst.

1992-93: Krig i Nagorno Karabakh. April 1993 lukker Tyrkiet grænsen til Armenien.

1993, 22. november: Den armenske møntfod dram sættes i cirkulation.

1995: Metsamor, atomkraftværket, genåbnes. Karekin II af Kilikien vælges til Karekin I, Katolikos over alle armeniere, i Etchmiadzin. Det armenske parlament vedtager en forfatning.

1997: Det armenske parlament stormes af en bevæbnet oppositionsgruppe. Premierministeren og syv andre medlemmer af parlamentet bliver dræbt.

1999: Katolikos Karekin I dør. Ærkebiskop Karekin Nersissian, ærkebiskop over Ararat Stift, vælges til Karekin II, Katolikos over alle armeniere.

2001: Armenien bliver medlem af Europarådet. Armenien fejrer 1700 året som kristen nation. Pave Johannes Paul II besøger Armenien.

2010: For første gang siden 1915 holdes der armensk gudstjeneste i Hellig Kors Katedralen på øen Akhtamar i Vansøen i Tyrkiet. I oktober: Verdens længste svævebane, Tatevs Vinger, åbnes i det sydlige Armenien.

2015: Armenien bliver officielt medlem af Den eurasiske økonomiske Union, som desuden består af Rusland, Hviderusland og Kasakhstan, på trods af et tidligere ønske om at blive medlem af EU.

24. april: 100 året for det armenske folkemord markeres verden over.

Se tidslinjen i sin fulde længde på Wikipedia under 'Timeline of Armenian history' og 'Timeline of modern Armenian history'.